

1913 július 31

DEBRECZEN

független és 48-as politikai napilap.

1913. XLV. évfolyam.

61-ik szám.

Péntek, augusztus 1.

Előfizetési ár szétküldéssel:

HELYBEN:	VIDÉKEN:
Egy óra 1 korona	Egy óra 1 K 50 f.
Negyedévre 3	Negyedévre 4 K 50 f.
Egyes szám ára 4 fill.	Egyes szám ára 6 fill.

Felelős szerkesztő:
KIRÁLY PÉTER DR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Darabos-utca 7. szám.
Telefon: 412.

Szobrot Tisza István grófnak!

Debreczen, július 31.

Soha ilyen fényes politikai életpályát még nem futott meg halandó ember, mint Tisza István gróf (akinek „Allah” növelje hosszúra a szakállát). Nagy férfiu ő parlamenten belől és kívül. Ha nincs magyar országgyűlés, amelynek tanácskozó terméből császárilag szabadalmazott rendőrbrutalitással véresre kipofozhatta és kiebrudalhatta a nemzet választott képviselőit: hát akkor rendez vidéki képviselő választási disznóságokat, vérlázító embertelenségeket a maga „Orlei Gyurkáival” p. o. Berettyóújfaluban. Hogy legyen néki mi felett kedélyesen mulatni és cinikusan röhögni — Geszten, hova telefon utján hirt továbbítanak néki a választás színhelyéről, győzelmi hirt nemzeti munkapárti diadalordításokat!

Elvégre a nemzeti munkapár, melyet gróf Tisza Pista, Lukács László és gróf Khuen-Héderváry Károly cselekedtek meg erre a búval spékelt árnyékvilágra, — ez a dicső párt, mely a

parlament tanácskozó terméből mindenkit kikergat és kikardlapoztat, aki övele nincs egy véleményen: miért ne üzné egy ugyanazon politikai erényt az egész ország területén „per longum et latum”. Miért ne formulná át ezt a nemzetet teljesen a maga képére és hasonlóságára. Hiszen övé a hatalom és az ország szöröstől-böröstől, fináncostól, szolgabíróstól, csendőröstől együtt.

Micsoda beszéd az, hogy Lukács László és fentebbit érdektársai meglopják a kincstárt? Hiszen a kincstár — Bécs jóvoltából — az övék, s azt csinálják véle, ami nekik tetszik. Ki őrzi az ő enyves kezük ellen a kincstárt? Egyedül a jó Isten, akit ők magasabb politikai szempontokból már régen megtagadtak.

Ne félj, szerencsétlen magyar nemzet! Hűségesen kitartanak Te mellett gróf Tisza Istvánék és nem hagynak el az — „utolsó krajcárig”, az „utolsó csepp vérig”. Csakhogy aztán Te is viseltesd irántuk teljes bizalommal. Szeresd őket. Hiszen ők olyan jók és olyan előkelően finomak. Vágj hozzá jó pofát, ha kiszedik zsebedből a pénzt, kiontják szivedből az életerőt. „Utolsó krajcárig”!

„Utolsó csepp vérig”!

Ha azonban megmaradna még a zsebedben egynéhány fillér, azt végrendeletileg avval az elengedhetetlen kutya-kötelességgel hagyd örökségül gyerme-

keidre, hogy szerezzenek még hozzá záros határidőn belől legalább tizszerannyit s aztán bocsássák azt az időközben nemzeti munkapárti diszhazafiakból megalakuló szoborbizottság rendelkezésére, aziránt való hazafias felbőkléssel, hogy: „Szobrot Tisza István grófnak”! Kisebb-nagyobb szobrokat minden jóképű utcakanyarulat szegélyébe, hol a kutyák (a vérbeli Tiszák) cinikusan kigyönyörködtetik benne magukat és „pro natura sui generis” jelképiesen letisztelhetik őt, — hálás kegyelettel, vérbeli kutyahűséggel...

Szobrot Tisza István grófnak!

(K. P.)

Elég volt a politikából

Tetteket és segítséget kérünk

Debreczen, július 31.

— A nyéron a pártszervezeteket fogjuk képvisíteni! — fogadkoznak az egyik oldalon.

— A nyéron fel fogjuk keresni a választóközönséget, beszámolunk és igazolni fogjuk, — hogy a hon megmentői vagyunk, — bizonykodnak a másik oldalon.

Ha tehát az idén lesz még egyáltalában nyár, úgy szép kalitásaink vannak rá. Ahány

Az ősök tisztelete Japánban

A „Debreczen” eredeti tárcája.

Közlő: R.

(Folytatás)

A Tamat a Daijnguban osztja szét minden év végén az egész barádalom minden háza számára. — ezen sok millióra menő költségek fedezésére a császárok nagy kiterjedésű birtokokat adományoztak a Daijngunak, — és a Kamidana közepén helyezik el, ahol annak minden hű japán mintegy az első császár: ő képviselőjének hódolatát mutatja be. Rendesen rizst, takét (rizsből készült szeszestalt) és sakaki (Cleyera japonica) ágakat tesznek le az oltárra és a család összes tagjai minden nap reggelén azzal tanúsítják tisztelőiket, hogy kezükkel tapsolnak s meghajtják magukat előtte, míg este mécsket állítanak a deszkákra. — Ugyanazon deszkára állanak az «Ujigánik», a külön házi istenek szobrocskái és némely házakban más shinto istenségekéi.

Egy shinto házban van még egy második «Kamidana», amely kizárólag a család őseinek tisztelére szolgál.

Ezen Kamidánán táblák vannak felajlítva az ősök neveivel, korukkal és haláluk napjával. Ezeknek az emlékeztető tábláknak a neve: «Mitamashiro» (szó szerinti: «a lélek helyettesei») és rendszeren a shinto oltárszekrénykéi alakjára készített kis almérjumokban vannak elhelyezve. Ezen Kamidánán is úgy, mint az elsőkn.

rizs, sake és sakaki ágak, valamint halak vannak elhelyezve.

A buddhista házakban a Kamidánán kívül van még egy ugynevezett «Butsudán» is. A táblák előlapján a haláluk után kapott buddhista nevek, a hátulsó japon pedig az elődöknek életükben viselt neveik vannak felírva. Ezek a táblák rendszeren lakkozva vannak s egy «Zushi»-nak nevezett szekrényekben vannak felajlítva, igen gyakran a család cimer ékít a táblákat és szekrénykéket. Aldozatul virágok, shikimó ágak, tea, rizs és egyéb növényzeti élelmiszevek vannak a táblák előtt lerakva.

Folyton tömjént égetnek előttük s este kicsi lámpákat gyújtanak. A «Butsudán» helyettesíti a második Kamidánát a shinto-házakban s mind a kettő az ősök tisztelére szolgál.

A házi oltárok ezen leírásából látható, hogy az ősök tisztelének három faja van, i. az első császári őseknél az egész nép által, az illető hely védőistenségének («Iares» a rómaiaknál tisztelése) és végül a család őseinek tisztelése a család tagjai által.

Az ősök tisztelének három faja közt a császári ősök és különösen azok elseje, az Amaterasu—Omokami vagy «Daijngu»-é (az égitény nagy istenségé) az egész nemzet tisztelének tárgya.

Képolnájában s a Kamidana, amely minden házban található.

A két elsőben a szent tükrök képviseli a császári őst. Ez a tükrök, melyet a legenda szerint egykor Amaterasu—Omokami Amero oshomi-no mikotónak azon utastással adta át, hogy utóda e tükröt lelke képviselőjének tekintse s éppen úgy tisztelje, mint ő magát. Ez a szent tükrök Sujin császár uralkodásának hatodik évéig (92. Kr. előtt) volt a császári család tisztelének tárgya. Azonban a től való féltelmében, hogy a tükrök iránti tisztelést a megszokás folytán csökkenhetne, utasította nővérét, Toyokmora no mikoto hercegnőt, építtessen Kasami kis városkában Yamato tartományban egy templomot, hogy a tükrök ott őriztessék és tiszteltessék.

Ez a templom azután több ízben más-más városba helyeztetett át, míg végre Ajlandó székelyül Ize választotta meg. Később a császár a tükrök egy másolatát készítette el, amely a császári várpalota képolnájában helyeztetett el, hogy ő és utóda annak ott, úgy, mint azelőtt) mutassák be tisztelőiket. Az első tükrök tehát most Ize-ben őriztetik, annak másolata pedig a «Kashikodoróban», a császári ház képolnájában.

Manap a hű japán tisztelést a Daijngu iránt nemcsak saját házában mutatja be, hanem kötelességének tartja, hogy életében legajább egyszer megtegye a vendóutát Ize-be, ahová ezrével zárandokolnak évenként az or-

vezérpolitikus- és államférfi-ttén van, az egy se megy nyaralni az ideén: mind dolgozni fog a politika mezején és az egész ország hangos lesz a politika csimadrtta lerméjától. — Még a legutolsó istenhátmögötti talvacskák is létmi fog nagyságos, méltóságos vagy kegyelmes urat, olyan nagy forgalom lesz ezekben a jeles férfiakban.

Magnem egyszer mindegyik elé oda fog éljani a szegény Tiborc, a földnek «Bánk-bán» ban megismeresített rabszolgája, a dolgozó magyar a maga lézadó nyomorúságában és a szívet összeszorító alázatossággal meg fogja kinek-kinek mondani azt az igazságot, amelyet a lelke mélyén mindenki érez, de amely csak ritkán jut az «illetékes»-ek tudomására.

— Nagyságos, méltóságos és kegyelmes uraim, nem törődök itt a világon senki, de senki azzal a mulatsággal, amit nagyjórakmék politikának neveznek. A korteseiken és hivatali véronényosokon kívül nincsen ebben a nagy országban senki, akinek bármiféle haszna vagy kéra vonla belője, hogy melyik párthoz tartozó urak ülnek a nagy tél körül és kik viszorognak a koncra. Látja itt azt már mindenki, hogy az egész politikai herce-hurca a dologtalan uraknak éppen olyan mulatsága, — mint a vadászat vagy a iuttatás. Nem tudnak nélküle éjni, mert életük urajmének ez is egyik szerve, de az ország lakosságának szem pontjából olyan édes mindegy, hogy k' ér előbb a célhoz, mint az, hogy melyik célbajövő lesz a győztes a versenyben.

A takarékpénztárak telmondják a kölcsönöket és senki se ad másikat. Az eső elzátatja a termést. Az árvíz előnti a földeket; a végrehajtó ellicitálja a házacsákat. A kenyérkeresőt tizedik hónapja tartják benn a hadsereg-nél. Nincsen sehol munka, mert szünetel a gazdasági élet. Mindennap csak elküldik a kenyér után szaladgéló embert és sehová se hívják. Jön a tél és sehol a reménységnek egy átszilánó sugara, hogy miből fogunk élni.

Nagyságos, méltóságos és kegyelmes uraim, vajjon honnan vették azt a bémulatos vak-ségukat és süketségüket, hogy azt hiszik: ilyen helyzetben van még valakinek kedve azzal a törődnü, hogy melyik urnak az ugynevezett pro-

szég minden vidékéről, gazdag és szegény, a Dajjingu-templomhoz és szent zene és tenc-előadásokat tartanak a császári ősök tiszteletére.

A császári várapalota szentélyében három templom van: a Kashikodokoro, a Koreiden és a Shinden. A Kashikodokoro a középső helyet foglalja el, ahol a tükör van elhelyezve és az első császári őst tiszteletének van szentelve.

A Koriden nyugatra van s az összes császári ősöknek tiszteletére szolgál Jimmu Temótól, a z első császár s a birodalom alapítójától fogva. A harmadik, a Shinden keletre fekszik s a többi istenségek tiszteletére van szentelve.

Tizenegy nemzet ünnep van és mindannyia, kettőnek kivételével, t. i. a császár születésnapja s az újév ünnepének kivételével, a császári ősök tiszteletére vonatkozik.

Az első ünnep az újév napja, amelyen a császár a Shihohai, t. i. az ég négy tája iránt való tisztelet szertartását végzi a palotában és pedig reggel négy órakor minden év első napján. Kezdődik az első császári őst Amaterazu tiszteletévé nyugat irányában, azután az első császár, Jimmu Temó sirja irányában, azután a császár atyja, Komel Temó s a többi istenségeik irányában. A szertartás végeztével a császár és a császárné fogadja a császári család tagjainak, a külföldi követeknek, a hivatalnokok, nemesek s egyéb méltóságok szerencsekívánatait.

(Folytatjuk.)

grammja a helyes. Azé-e, aki az idén vallja azt, amit a másik tavaly vallott, vagy ezé-e, aki az idén esküszik arra, amire a másik tavaly esküdött.

Bizony uraim, édes mindegy az minékünk! Minden vallás egyforma jó vallás, csak egy rossz vallás van: a kérvallás!

Az első magyar iskolaszanatórium.

A József főherceg Szanatórium-Egyesület a közelmúlt napokban egy nagykonceptiójú tervet valósított meg. Megalapította, életre hívta az első magyar iskolaszanatóriumot, amelyben gyenge, vézna, tudabajra hajlamos középiskolai tanulók nyernek elhelyezést. Alig pár hete, hogy a feledhetetlen emlékü Korényi Frigyes sirba szállt. Ő hirdette a külföld világneves jelesei mellett azt a tanít, hogy «a tudóvész a 15—30 év közötti témad. Ha tehát az ördöklő baj keletkezése ebbe az időbe esik, akkor mind azokra, akik a tudóvész elleni küzdelem n-téző ösztályosai, az a kötelesség hárnyik, — hogy védőpajzsukat azok fölé emeljék, akiket ifjúságuk pirkadásán rohan meg a nyomorúság. A 15—30 év közötti ifjusereg pedig Magyarországon éppen úgy, mint másutt, az iskola padjai között tölti legnagyobb részét életét. Magyarországon 1912-ben 180 ezer ifju ült nap-nap után a középiskolákban. Ilyen hatalmas tömegek szorongnak, gömnyednek, sápadnak a szellemi proletárságnak ebben a rikoltó századában önkésszat, négy fal börtönszorítójában. Évenként ezer és ezer csenevész, aszott arcu «érett» ifjut önt ki magából az iskola, akiknek egynegyedét nem a küzdő élet fogadja, hanem akik — a statisztika tanúsága szerint — megsovasztva, fiatalon és mér's öregen ott kopogtatnak a szanatóriumok kapui előtt.

A külföld már régen felismerte, hogy a tudóbetegség gyógyítása csak akkor lehet eredményes, ha a betegség bölcsőjét álljuk körül. — Ezért alapították a svájci Leysin-i école sanatoire mintájára az egész művelt nyugaton az iskolaszanatóriumokat, amelyekben az ifju az sanatóriumi kura mellett tanulmányait tovább folytatja és az év végén rendes vizsgát tesz. Ez az utóbbi adja meg az iskolaszanatóriumok nagy jelentőségét! Hány szülő nem adja gyermekét csak azért sanatóriumba, mert nem akarja, hogy a tanév elveszzen. Kár volna a tanévet megszakítani! Kár a vizsgát elhalasztani! És azután hajrá neki, — az a különben is gyöngye test hónapokon keresztül forrasztó lábában ég, gyötrődik, kínlódik — a tanévért. És a tanév tényleg nem vész oda, de elvész az egész bimbózó élet.

Ezért van most Svájcban 20, Németországban 33, Angliában 41, Franciaországban 25 iskolaszanatórium. Van minden más államban, a szomszédos Ausztriában három is.

De az iskolaszanatórium nemcsak azáltal teljesít nemzetmentő munkát, hogy magát a beteg ifjut adja vissza az életnek, hanem legfőképpen azzal fekezi meg a tudóvész orkán-szelét, mert eljűniti a beteg ifjut száz más egészséges diák a fertőzés közvetlen közelében. Ezt az állandóan fenyegető veszedelmet hárítja most el egy csapásra a József főherceg Szanatórium-Egyesület iskolaszanatóriuma, amelynek a megteremtése az egyesület melegsivü humanistájának, Lkucs György vbt., képviselőnek ér-

deme. Mellette Pakots József főtitkár és dr. Wenhardt János, egyetemi magántanár dolgozták ki a gyönyörű tervet. Az eszme gyors megvalósítását dr. Müller Vilmosnak, a tátrahézi szanatórium igazgató-fő-voosának nagy áozatkészsége tette lehetővé, aki a tátrahézi szanatórium egy pavillonját az egyesületnek átengedte és aki a vallás- és közoktatásügyi m' tertől kinevezendő tanári karral vezet a József főherceg Szanatórium-Egyesület legújabb és hatalmas alkotását: a tátrahézi iskolaszanatóriumot, amelyben vagyonos szülők gyermekei mellett szegényorsnak is felvételt találnak. Felvételért az Iskolaszanatórium Igazgatóságához Tátrahézára kell fordulni.

A bukaresti béke.

A szövetségesek tanácskozásai.

Bukarestből jelentik: A tegnapi nap folyamán a szövetségesek képviselői egymás között tanácskoztak, továbbá Venizelosznak is volt tanácskozása Majorescival és Majorescunak Toncsevvel.

Hír szerint a szövetségesek delegátusai egymás között, továbbá a román delegátusokkal az ellenségeskedéseknek a békétárgyalások előtt való beszüntetése kérdésében tárgyaltak. Venizelos megérkezése e tekintetben mérséklő hatással volt a szerbekre, úgy hogy remény van arra, hogy a békétárgyalásokat nem fogják égyüdüngés közepette megkezdeni. A szövetségesek képviselői kijelentették, hogy töltételeket együttesen fogják felállítani, hogy ezáltal Bulgáriának lehetetlenné tegyék, hogy csupán az egyik féllel kössön szerződést. A bolgár delegátusok kijelentették, hogy a forma ikérdésekben semmiféle nehézséget nem támasztanak. Egyébként minden más kombinációval szemben szeretnék, ha állandóan egy román meghatalmazott elnökölne a békétárgyalásokon.

A békétárgyalások előrelátható lefolyására nézve az általános hangulat kedvező és remélik, hogy 10—14 nap ajatt a tárgyalások befejeződnek.

Délután 5 órakor Károly király Toncsevet kihallgatáson fogadta.

Az első nap.

Bukarestből jelentik: A békedelegátusoknak első tárgyalása, mely ma délelőtt volt a külügyminiszterumban, csak to.mális jellegű. E tanácskozás folyamán mindenekelőtt ejtintették a további tárgyalásokhoz szükséges előzetes kérdéseket. Tekintettel az összes résztvevők azon egykezetére, hogy a békétárgyalások sima és gyors lebonyolítását biztosítsák, a technikai kérdéseket is ebből a nézőpontból szabályozták.

Fegyverszünet.

Londonból jelentik: Dijon doktor jelent lapjának hogy ugyszólvén az utolsó pillanatban vértatlan fordulat állott be és remélhetőleg még a békétárgyalások megkezdése előtt, talán már ma vagy holnap fegyverszünet oig beállani.

Bukarestből jelentik: Hír szerint a szerb és a görög békedelegátusok a román kormány-nak sürgetésére hajlandóknak nyilatkoztak, hogy öt napos fegyverszünetet köneik.

A delegátusok és a sajtó.

Bukarestből jelentik: Miután az «Un'versul» Spajajovicis szerb delegátustól kapott intervjut

elfejeztette, az összes delegátusok elhajrózták, hogy ezental nem adnak intervjut.

Nagy bolgár győzelem.

Belgrádból jelentik: Szokatlanul tömegesen hozzák Egripalánka felől a sebesülteket. Azt kövekeztetik itt ebből, hogy az ütközet Egripalánka környékén a szerbekre nézve nagyon véres volt. Belgrádba eddig négyezerhatszáz sebesült érkezett.

Nagy görög vereség.

Berlinből jelentik: A «Lokajanze'ger»-nek jelentik Szófiából: Ivanov tőbornok, aki a görögök ellen harcolt, nagy segélycsapatokat kapott és azóta megütközött a görögökkel. A csata döntő volt és a bolgárok győztek, a görögök pedig Nevrokop felé menekültek, utjukban fegyűjtik a falvakat és a népet gyűköljék.

Belgrádból jelentik: Athénbe távirat érkezett a hadügyminiszterumba, hogy Dzumajabálnél a görög csapatok nem nagy eredménytel harcoltak. Három napon át igen nagy veszteségeket szenvedtek és a bolgárok elől több ponton kénytelenek voltak meghátrálni.

Szalonikiból jelentik: A mindenfelől érkező jelentések megerősítik, hogy Dzumajabala börtökéért folytatott harcok nagy veszteséggel jértak. A bolgárok kedvezően megválasztott állásaikban kétségbeesve védekeztek. A veszteségek nagysága még nem ismeretes, de nagy sebesült-szállítványokat várnak.

A török trónörökös Drinápolyban.

Párisból táviratozzák: A «Mat'n» tudósítja jelentik Drinápolyból: Agyudörgés közepette vonult be a városba Jussuf Izzedin trónörökös. A város kapujánál díszben állott a helyőrség, kiment a trónörökös elé Izzet pasa főparancsnok, Hadzsi Adil bej, Drinápoly új veltija és az egész tisztikar. A trónörökös fényes kíséretével a Szelim mecsetbe ment, ahol hűlőadó istentisztelet volt. A velti üdvözlő beszédére a trónörökös így válaszolt:

— Nagy szomorúság borult az ozmán birodalomra, mikor elvesztettük a második fővárost, Drinápolyt. Hűlő jegyen Allahnak, mert megsegítette vitéz seregünket, hogy visszafoglalja őseink birodalmi székhelyét. A padisali áldását hozom a hősöknek és vezéreiknek, akik visszavették Drinápolyt.

A tudósító felkereste Enver béget, aki gy nyilatkozott:

— Táviratozza meg a világ minden tája felé, tudja meg az egész világ, hogy mi Drinápolyt sohasem fogjuk kiüríteni. Nincs az a hatalom, amely elvehesse tőlünk a szultánok ősi székhelyét. A török sereg el van szánva, hogy az utolsó szél emberig meghal, de Drinápolyt nem adja. Ha a hatalmak meg akarják akadályozni az ozmán birodalmat joga-

nak megvédésében, akkor már kezdek is a fegyveres készülődést, mert mi innen nem megyünk ki.

Jussuf Izzedin trónörökös Drinápolyból Musztafapaszába és onnan Kirki'isszébe fog utazni.

A bolgár asszonyok.

Szófiából jelentik: A bolgár asszonyok népgyűlést tartottak és határozati javaslatot fogadtak el, melyben kifejtik, hogy a jelenlegi háborúra szükség volt, hogy a macedóniai bolgárok felszabadításának művét befejezzék. A bolgár asszonyok üdvözlőket küldik a győzhetetlen bolgár katonáknak, akiknek bátorsága mulatba ejtette a világot és felszólítják a hatalmakat, hogy akadályozzák meg a törökök benyomulását azon országreszekbe, amelyek alig hogy felszabadultak és a törökök kegyetlen bosszújának vannak kitéve minden védelem híján. A gyűlés végül kifejezést adott azon óhájának, hogy a béke a Balkánon helyreállítsassék.

Ezüstkanalakat lopott a báró.

Perényi Lajos és büntársa a rendőrségen. Debreczenben is szerepeltek.

Debreczen, július 30.

(Saját tudósítónktól.) Két husz éves fiut tartóztatott le tegnap este nyíregyházai rendőrség. Ezek közül az egyik Perényi Lajos cipészsegéd született báró, a másik Oláh Ferencz kömivessegéd. Mindkettő kisvárdai lakos, akik a rendőrség gyanúja szerint azért jöttek Nyíregyházára hogy itt is «munkálkodjanak» s láztsék a közbiztonságot. A báró ur gyilkosságért öt hónapot ült nemrégben a nyíregyháza ik-rényi törvényszék fogházában s onnan kiszabadulva, egyre-másra követett el betöréseket és lopásokat. Perényi nem volt vélogatós, ellopott mindent, ami kezéjébe akadt. Elvitte a revolvert ép úgy, mint az ezüstneműeket és jó éron tul is adott rajtuk. A másik fiu is segekezett a lopások és betörések elkövetésénél s így történt, hogy egyszerre kerültek a rendőri zárkába.

Az elfogatásról nyíregyházi tudósítónk a következőket jelenti:

Két ifju ember, pelyhedző állju, kiéhezett arcu, sötét kifejezésű legény érkezett meg tegnap reggel Nyíregyházára. A vasuti állomáson nem üntek fel senkinek s így egész zavartalanul jöttek be a városba. Hogy délig mivel töltötték idejüket, azt eddig nem tudni.

minden valószínűség szerint «üzletfejeiket» kerestek fel, megbeszélendő itteni működésük programját.

Perényi és Oláh lassan, körültekintően men degáltak, egyes helyeken megálltak, széjjelnéztek, majd tovább sétáltak. A két ur lassanlént a Bujtásra ért, ahol már annyira gyanus volt a veselkedésük, hogy egy detektiv megszólította őket. Mindketten összerendeztek s valami bal-sejtelenről megkapva, elsápadtak. A kérdésekre dacosva feleltek, szóval szemmel láthatólag zavarba jöttek, mire a detektiv bevitte a két fiut a rendőrségre.

A gyanus fiatalembereket Maleskevitz János, a nyíregyházi rendőrség régi ügyes és kipróbált detektivfelügyelője hallgatta ki. Legelsősorban igazoltatta őket s ok a munkakönyveiket mutatták fel.

Itt egy kis meglepetés érte a detektiveket, Ugyanis az egyik ifju munkakönyvében ez állt: «Báró Perényi Lajos, cipész-segéd»

A bárón éppenséggel nem látszik meg előkelő származása, mikor ránéz az ember, bizony nem gondolhat arra, hogy ezt a fiut seiyembe takargatták, hogy dréga, előkelő uraknak való, más gyermekek által irigyejt, szép cifra és díszes játékokkal játszott volna és talán korán elhajt apja sem hitte, hogy a de- celgetett Lojzi vajamikorgy'kolni is lopni fog.

A büntársat Oláh Ferencznek hívják, aki kömives segéd. A detektivfelügyelő fejlovasa a tolvajoknak büneiket:

Perényi Lajos báró, munkácsi születésű, r. katolikus cipészsegéd, aki 1911. évben öt hónapot ült a nyíregyházi királyi törvényszék fogházában szándékos emberölés büntetéseért, a mikor Fácán Erzsébet nevű szeretőjét megölte, továbbá aki könnyű testisértésért négy nap fogházra volt itelve, azzal gyanusították, hogy Oláh Ferencz tizenkilenc kömivessegéddel együtt ez év május tizennyolcadikán Papp István nyíregyházi lakostól szeszötven korona értékű, szabadonfutó kerékpárt ellopott és azt Tokajban egy divatárusnak ötven koronéért eladta. Továbbá hogy Kun Sámuel kisvárdai lakos, vaskereskedőtől büntérséva] ugyancsak közösen e hű huszor-harmadikán hatszáz korona értékű ezüst evőeszközt lopott, amelyet Sátoraljauhelyen 40 koronéért adott el.

Több, Kisvárdán, Debreczenben, Munkácson és Sátoraljauhelyen elkövetett lopással és betöréssel gyanusítják Perényi bárót, valamint a társát is.

A báró és társa mit sem akarnak tudni a nekik tulajdonított lopások és betörések elkövetéséről, makacsul, kétségbeesetten tagadnak a hűkők. Tegnap késő estig tartott az eredménytelen vallatás. Ma aztán beidéztek a károsultakat s a szembesítés alkalmával a tettesek az ezüstlopáson kívül minden bűnüket bevallották. A rendőrség erélyesen folytatja tovább a nyomozást.

vegyi alkatrészeinél fogva a legjelesebb. Gyógyhatása fölülmúlja a hasonösszetételű külföldi ásványvizeket. Huruto- bántalmaknál páratlan. Az idei termésvi savanyu borral vegyítve kellemes ital.

„BIKSZÁDI” GYÓGYFÜRDŐ IGAZGATÓSÁGA.

Egy üveg Bikszádi viz kapható minden fűszeres boltban 32 filléert, üres üvegért visszafizetnek 8 fillért. Árjegyzéket kívánatra küld.

A „Bikszádi” Gyógy-ásványvíz

természetes

Egy üveg Bikszádi viz kapható minden fűszeres boltban 32 filléert, üres üvegért visszafizetnek 8 fillért.

Reggelizés előtt félpohár

Schmidthauer-féle

Használata valódi álcsás pycmclajosoknak, szek-szorulásban szenvedőknek.

Kapható Debreczen és vidékén minden gyógyszerertárban és jobb fűszerüzletben.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Kis üveg 40 fill. Nagy üveg 60 fill.

Tanácsülés A debreczeni csata a városnál. évfordulója.

A főszámvevő eskütétele.

Alapítványok kiosztása.

A DMKE berendezése.

Debreczen, jul. 31.

Debreczen szabad királyi város tanácsa mai napon Kovács József polgármester elnöksége alatt tartott tanácsülésen jelen voltak: Körner Adolf polgármesterhegyettes, főjegyző, Szabó Kélmán tanácsnok, tb. főjegyző, továbbá: dr. Vaigha Elemér, Medgyaszay Miklós és Tóth Emil tanácsnokok, Szabó Elek tb. tanácsnok, Megoss György dr. tiszti főügyész, Vass Károly dr. tb. aljegyző és Kondor Kálmán főszámvevő.

A polgármester bejelentette, hogy a főszámvé-
pén Kondor Kélmán tb. főszámvevőt főszám-
vevővé kinevezte, akit felhívott, hogy a hiva-
taltalos esküt tegye le. Mire Vass Károly dr.
tb. aljegyző Kondor Kélmán főszámvevő előtt
felolvasta a hivatalos eskü szövegét és az a
tanács előtt letele az esküt.

A főszámvevőt ezután a polgármester és
a tanács tagjai melegen üdvözölték.

Az alapítványok kamataiból a pályázók kö-
zül a tanács a következők részére ítélte oda
a jutalomdíjakat:

A koronázási jubiláris alpból 600 koronát
kap Nagy Ferencz rajztanár-jelölt.

Ugyancsak 600 koronát kap Pálfi Piroska
festőnővendék.

300 koronát kap Géhl Zoltán festőnővendék
és ugyancsak 300 koronát Somos István grafikus

A Mészana-alapból ipari felszerelésre

600 koronát kap Nagy István fegyverműves,

300 koronát Faragó Sándor építőiparos és

ugyancsak 300 koronát kap ifj. Kiss Imre
tanár.

A festők és rajzoló műveit Szabó Elek
tb. tanácsnok bemutatta a tanácsnak, amelyek
közül több igen szép tehetségre vall s a ju-
talma miatt valóban megérdemlik azt, hogy ta-
nulmányaik folytatásához a tanács az anyagi
támogatást megadta.

A DMKE. belső berendezésére hirdetett pá-
lyázat folytán beérkezett ajánlatok közül a ta-
nács a vas- és rézbutor egyakra s az asztalos
munkákra vonatkozólag Kalászy Kálmán és
Szabó József, a fehérneműekre pedig Kardos
László ajánlatát fogadta el.

Ezek voltak a fontosabb ügyek, melyek
ma a tanácsülés elé kerültek.

**Modern négyszobás
utczai lakás**
villanyvilágítással és vízvezetékekkel
**augusztus hó 1-től
KIADÓ.**
Értekezhetni itt a szerkesztőségben,
vagy dr. Elek Dezső ügyvéddel Wer-
bóczy-utca (iparkamara-palota.)

Ünnepély a névtelen hősök sírjánál

A hatvanegy év előtt, 1849. augusztus
hó 2-én történt debreczeni csata évfordulóját
most is kegyelettel ünnepi Debreczen sz. kir.

város hazafias polgársága.

Az ünnepélyt rendező bizottság a követ-
kező felhívást bocsátotta ki:

Debreczen polgársága!

Dicsőséges szabadságharcunk egyik szomorú
évfordulójához érünk ismét augusztus 2-én.

Szomorú nap, de emlékeztet! Alig kénc-
ezzer maroknyi magyar sereg vitéz bajnoka vet-
ték itt fel a mi városunk nyugati határán a
küzdelmet a túljómó számban ejtődő orosz
hadsereggel.

Honvédeink haláltmegvető ejszétsága nem
volt képes feltartóztatni tiszszerte nagyobb el-
lenét. Győzött a tulerő. Két emberöltő kor me-
rült 1849 aug. 2-ik napja óta az örökkévaló
ség tengerébe. De a lezajlott küzdelemes évek
sem feledtethették el, miként harcoltak, mint vér-
zetek el vitéz honvédeink akkor, hogy meg-
léntadtak hazánk feltett szabadságát megvédjék.

Ez évben is telkeressük hát a bemehosodott
sírhantokat. Megemlékezünk a névtelen hőskö-
ről, kiknek piros vére éztatta városunk föld-
jét. Elmegyünk az egyszerű sírokhoz, hogy az
alattuk alvók honszerelméről emlékezzünk, a hon-
szerelem tüzetől lelkesüljünk s dal- zengve di-
csóítsuk emléküket, kik a hazáért, a szabadsá-
gért küzdve vértetiek el. És elmegyünk, hogy
lelkesebbé merítsünk a nagy idők emlékeiből,
hog megtanuljunk ott küzdeni észszel, küzdeni
munkával s ha kell: életet és vért áldozva
— hazánk jólétéért, szabadságáért.

Az ünnepély programja:

1. Gyülekezés a református főiskola udva-
rán, augusztus 2-én délután háromnegyed
4 órakor.

2. A «Petőfi»-dalkör előadása és a Petőfi
szobor megkoszorúzása.

3. Kivonulás a honvéd sírokhoz az Egyet-
értés dal- és zeneegylet vezetésével.

4. A honvéd síroknál: A Kossuth-dalkör
és a Petőfi-dalkör együttes éneke.

5. Emlékbeszéd. Tartja: Vass Károly városi
ttb. jegyző.

6. Debreczen szab. kir. város nevében az
emlékszóbor megkoszorúzása Szabó Elek aljegy-
ző, tb. tanácsnok által.

7. A Kossuth-dalkör és a Petőfi dalkör
együttes éneke.

8. A kajmi köjtemény. Előadja Kovácsy
Miklós joghallgató.

9. Hámusz. Éneklé a közönség

Az agghonvédek a menettel kocsin vonul-
nak ki. Az ünnepély pontban 4 órakor kez-
ződik.

Ezen az ünnepélyen részt kell vennünk,
hogy lerójjuk a kegyelet adóját azok iránt a
névtelen hősök iránt, akik fűj életüket ál-
dozták e haza szabadságáért.

Debreczen hazafias polgársága! Ti hozzá-
tok szól ez a felhívás!

Vidéki szülők

akik gyermeküket Debreczenben
akarják iskoláztatni,

gondoskodjanak

arról, hogy a gyermek részére jóra-
való polgári családnál

tisztességes ellátást

és gondos felügyeletet biztosítsanak.
Ne halasszák ezt a fontos kérdést
az utolsó percre, hanem hirdessék
szándékukat idejekorán a „Debre-
czen” apróhirdetési közt, hogy a
beérkező ajánlatok közül a legmeg-
felelőbbet kiválaszthassák.

Jászi Viktor és a kormány.

Politikus kell, nem professor!

A debreczeni jogakadémianak egyik kiváló
tehetségű tanára és díszje, Jászi Viktor dr. pá-
lyázott a kolozsvári egyetemen megüresedett ta-
nári állásra. Kivülje még egy pályázó volt,
vagyis ketten pályáztak a megüresedett kated-
rára: Jászi Viktor dr. a tudós tanár és Réz
Mihály a politikus.

Az egyetem a professzort kívánta, a kor-
mány a politikuszt nevezte ki.

A kinevezés a hivatalos lap legutóbbi szá-
mában jelent meg s megirhatjuk róla, hogy a
magyar tudomány ismét vereséget szenvedett,
éppen úgy, mint mákor Appony Albert grófit
mellőzték a budapesti egyetemen megüresült ma-
gyar közjogi tanszék betöltésénél.

Vagy talán nem is vereség volt ez, hanem
verés, mert a magyar kormány csak egy meg-
kötözött kezű szegény ember, amely küzdelem-
be se állhat olyan nagy és kegyetlen hatalom
ellen, amilyen a magyar reakció.

Mindenesetre méltatlanság esett a kolozsvá-
ri egyetemen, igazságtalanság történt egy
komoly, munkás emberrel, csúfság esett a ma-
gyar tudományon, megdicsőült a politika és az
ő szolgája. De hiszen lettek már minájunk oly
emberek is nagy férfiak, akik még olyanok se-
völtek, mint Réz Mihály professor.

Jászi Viktor dr. itt marad továbbra s kö-
zöttünk, mert a kormánynak nem olyan em-
berre van szüksége, akitől a kolozsvári jog-
szok a közjogot tanulhatták volna, hanem po-
litikus, akinek rang, hatalom és fizetés kell;
mert lát Réz Mihály a kormány híve, Jászi
Viktor dr. pedig kitépett a debreczeni munká-
pártból, mert elveivel, magasan járó jelkével
nem tartotta megegyezőnek a munkapárt erő-
szoros, romboló és erkölcstelen ajapon álló
munkájának támogatását.

Makulatur papiros olcsón kap-
ható a kiadóhivatalban:

Darabos-utca 7. sz.

HIREK.

— **Vakációzó tisztviselők.** Géthy Bálint kir. ügyész Stéjerországban, Rohics-fürdőn tölti a nyári szünidejét. Csak augusztus 26-án tér vissza elfoglalni hivataját s étvenni az ügyészség vezetését. Távolléte alatt a királyi ügyészségen a vezetői teendőket Magoss Kálmán kir. ügyész látja el. Ugy a kir. ügyészségen, mint a bíróságoknál teljesen átvette uralmát a szünidei ugorokaszezon. — Nagy Kálmán dr. kir. törvényszéki vizsgálóbíró is folyó hó 26-án kezdte meg 6 hétig tartó nyári szabadságát, addig őt dr. Bagossy László kir. törvényszéki bíró helyettesíti és látja el a vizsgálóbíró ügyeket.

— **Katonai céllovászat.** A debreczeni 3. honvéd gyalogezred f. évi augusztus hó 15. és 16. napján, minden nap reggel 7-órától délután 1 óráig a Székut tanya mellett eles golyóval harcserű céllovászatot tart. A közönség jól fel-fogott érdeklődésben áll kerülni ezt a harcserű löteret és annak környékét, ahol augusztus 15. és 16. napján a jelzett időközökben veszedelmes csölog járni.

— **Bizottsági ülés a városi házban.** A Piac-utca 26-28. sz. városi bérházban folytatásban levő építkezés végrehajtása felett ifelügyelet gyakorlására kiküldött bizottság folyó év augusztus hó 1. napján, azaz pénteken délelőtt 12 órakor a városi házban Vargha Elemér dr. tanácsnok elnöklésével ülést tart. Téma: A Piac-utca 26-28. sz. bérház közötti pinchehelyiségbe lejáró építési ügye.

— **Széna szállítás.** A temesvári 7-ik és a kassai VI-ik hadtest 4900 mm. széna szállítás iránt írt ki versenytérnyalást. Pályázni augusztus 8-ig lehet. Fölvilágosítás a kereskedelmi és iparkamaránál szerezhető.

— **A szerb katonák múltunk.** Az idememenkült szerb katonák most már tisztességesen el vannak helyezve valamennyien. Kinek-kinek jutott egy-egy foglalkozása és élethivatása szerint vaj tisztességes hely. Ezek aligha végynak vissza ebben az életben a tenger könnnyel és vérrel áztatott szerencsétlen hazájukba. Megszokták itt a mi hazánk légkörét s azok közöttük is azok közé a sorsukkal megelégedett kevesek közé fognak tartozni, akik azt vallják, hogy: «Extra Hungaria non est vita.»

— **A nyírbátori választás.** Augusztus 8-án lesz a nyírbátori képviselőválasztás, melynek a választási elnöke Megyery Géza kuriai bíró, helyettese Vérady István, aki egyszeremind a második küldöttség elnöke lesz. Helyettes küldöttség elnökök Kauzsay Ödön dr. és Csiba Endre, választási jegyzők Stépán Béla és Mata György. A szavazás két küldöttség előtt folyik le és a küldöttségek ugyanabban a sorrendben járulnak az urna elé, mint a múlt választás alkalmával. Képviselőjelöltek ezideig Laehne Hugó a függetlenségi és 48-as párt ar. Baltazár Dezső ref. püspök pedig pártunkívüli program alapján.

— **Az ellopott arany nyaklánc.** Ciganek Feodorné debreczeni, Piac-utca 79. szám ajattalja kos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen amiatt, hogy «a nyájas ismeretlen felhasználva az ő kevés ideig tartó távollétét, ellopta lakásából az ő duble arany nyakláncát az arra erősített feszület-függővel együtt. Az ellopott nyaklánc 12 korona értékű. A rendőrség megindította az eljárást az ismeretlen tettes ellen.

— **Elragadták a bivalyok.** Suljos és életveszélyes sérülések érték Földvári Sándor 52 éves bérest, aki Szentgyörgypusztán, Harstein Nándor birtokos szolgálatában mint béres volt alkalmazva. Ma reggel korán vizet szállított Földvári a cséplőgéphez egy 896 literes hordóban, mely egy kétkerekű taligán volt és két bivaly huzta. Amikor Földvár a pusztán az erdő mellett hajtott, a bivalyok a legyek-től megbokrosodtak és rohanva, vágta a hálókat a tele hordóval. Földvári lecsuszott a taligáról és pedig oly szerencsétlenül, hogy a kerék keresztül ment rajta. Beszállították a debreczeni közkórházba, felegyógyulásához azonban nincs remény, mert suljos belső sérüléseket szenvedett.

— **Célok.** Csaknem kivétel nélkül az összes magyar lapok utján bejárt ahazánkat mai napon a hír, hogy én, alulírott közelebb megjelentem a pöstyéni zsidó zsinagógában tartott istentiszteleten, ott a vzkárosultak érdekében «szentbeszédet» tartottam s végül a hitközség tagjait adakozásra hivatam fel, s egybe s gyűlt 43 korona. Hét ebből annyi igaz, hogy Pöstyénben, honnan 25 napi ott tartózkodás után tegnap jöttem haza, meleg érdeklődéssel buzgólkodtam az árvizkárosultak segélyezési akciójában, s mint egyik főmegbizott, igen csinos összeget is kerestem össze gyűjtőívem által; az is igaz, hogy a pöstyéni evangélikus templomban július hó négy vasárnapján, református szertartás szerint, én végeztem a magyar istentiszteleteket s jul. 27-én alkajm! egyházi beszédet tartván, az adakozásra való felhívás és a gyűjtés tényleg az árvizkárosultak javára történt s ott és ekkor jött be a 43 korona; de hát az nekem eszembe sem jutott, hogy mondott céllal a zsidó zsinagógában is megjelenjek, mert azt vajmi nagyon természetes dolognak tartanám, ha, épen meg istentisztelet alkalmával, nekem, a keresztyén embernek nem engednék meg ott a felszólalást. A hír a «Pöstyéni Ujság» legközelebbi számában léteit először napvilágot, de, hogy abba miképen jutott a történet valóságnak ily efferdítésével, azt nem tudom, de, őszintén szólva, nem is igen érdeklődöm vele. Debreczen, 1913. július 31 Csiky Lajos, theol. akad. tanár

— **Szerencsétlenül járt munkás.** Takács József aratómunkást a Hofricht-féle birtokon ma suljos baleset érte. A szerencsétlen ember az aratógép mellett olgozott, miközben jobb kezét a gép elkapta és négy ujját lemetszepte. A suljosan sérült embert féljajutan szállították be a városi közkórházba, hol ápolás alá vették. A megejtendő vizsgálat lesz hivatva kideríteni, vajjon terhel-e valakit fejezősség a szerencsétlenség miatt, vagy pedig be nem számítható baleset forog fenn.

— **Agyszéhhűdés a postán.** Palmarin Emma postásnőszasszonyt a Piac-utcai főpostán, hivatja los munkája közben agyszéhhűdés érte és beszállították a közkórházba. Amint azonban értesülünk, Palmarin Emma állapota ma már annyira jobbra fordult, hogy rokonai Kóvácsnői Marcel lakásra fogják vinni, ahol teljes felegyógyulásáig ápolni fogják.

— **Talált tárgyak a rendőrségen.** A rendőrség a következő talált tárgyak örízetmés: kulcsok, aranylánc, néhány iv kereskedelmi papír, 1 db szalmakalap, pénztárca pénzzel, 1 db zsebkönyv, egy db vasvilla, 1 db bevásárlási könyv, 1 db. véson tarisznya, 1 ridikül pénzzel, 1 db esernyő, egy db tagsági igazolvány, 1 db ostor, 1 ridikül, 1 db. kerékpár, kulcs. Igazolt tulajdonosaik élvehetik a rendőrfőkapitányság közigazgatási osztályánál, Szent Anna-utca 9. szám alatt.

— **Szivarládások szállítására** írt ki versenytérnyalást a központi dohányjövédéki igazgatóság. Határidő szeptember 6. Az erről kiadott hirdetmény a debreczeni keresk. és iparkamaránál megtekinthető.

— **Talált zálogjegy.** Egy zálogjegyet talált egy «becsületes megtaláló». Ezt a zálogjegyet a rendőrség iparügyi osztályánál (Szent Anna-u. 7.) igazolt tulajdonosa a hivatalos órák alétt bármilyen élveheti.

— **Augusztus 1-én és a következő estéken a Nemzeti Mulatóban** a vasúti állomás al szemben rendkívül szórakoztató műsorral új tagok új évek és táncszámokkal fellépnek: Vajda Flóra előadó és énekesnő, Eperjesi Giza énekesnő, Gombos Nelli kuplé-énekesnő, Sugár Illi kabaré diva, Miklósi Illi táncosnő, Palma Klairé táncosnő, Szántó Nővérek nemzetközi táncosnők. Karmester Szécsi Elemér. Egész éjjel nyitva. Rendes árak, kezdete este 10 órakor. — Berki Lajos cigányzenekara reggelig muzsikál. Számos látogatást kér Rosner A.

— **Tűzfa- és szénaszállításra** írt ki ajánlati felhívást a 7-ik hadtest. Bővebb felvilágosítás nyerhető a kereskedelmi és iparkamaránál.

— **Kedvezmény előfizetőinknek.** Kiadóhivatalunk elhatározta, hogy mindazok az előfizetők, kik legalább egy negyedévre előfizettek, lapunkban egyszerűen teljesen díjtalanul leközlöthetnek bármilyen apróhirdetést, Aki tehát házát, földjét, szőlőjét vagy bármit eladni vagy venni akar, cselédet vagy más alkalmazottat keres, ha a „Debreczen“ előfizetője, az előfizetési nyugta bemutatása feljogosítja őt e kedvezmény igénybevételére. Reméljük, hogy kiadóhivatalunk ezen kedvezményét mélyen tisztelt előfizetőink igyekezni fognak mielőbb igénybe venni.

— **Fényképezési készülékek műkedvelőknek.** Mindazoknak, akik a fényképezést, e legvonzóbb és mindenki által könnyen megtalálható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az A. Moll cégnek (Bécs, Tuchlauben 9.) cs. és kir. udv. szállító 1854 óta fennálló fényképezési eszközök különlegességeit áruházaát, a melynek képes árjegyzékét kívánatra szivesen küldi el bérmentve a cég.

Pixavon
Hajápolás
tudományos alapon

a leghelyesebb
mód a fejbőr ápolására
és a haj erősítésére.

Ára üvegenként: 2.50 K.
Hónapokig elegendő.

CSARNOK

AZ ERKÉLYES LAK.

Regény.

Irtá: Csekov Antal.

I.

5.

Hadonászott s a könyökével feldöntött egy mártásos csészét, úgy hogy nagy folt kepződött az abroszon, de kivülem ezt senki sem látta észre venni.

Már sötét volt, amikor haza mentünk.

— A jó nevelés nem abban rejlik, hogy az ember ne döntse fel a mártást az abroszra, hanem abban, hogy ne vegyék észre, ha valaki ezt megteszi, szól Belokurov és sóhajtott. Igazán pompás, uri egy család. Én nagyon elmaradtam a jó emberek mögött, a mennyire elmaradtam! És mindennek az üzlet az oka! Az üzlet, az üzlet!

Arról beszélt, mennyit kell az embernek dolgoznia, ha kiváló gazdává akar lenni. És én elgondoltam: Micsoda nehézkes, lusta egy ember! Ha komolyan beszélt valamiről, nagy erőlködéssel nyújtotta az „é-é-é”-t, épen úgy dolgozott, min ahogyan beszélt, lassan, mindig elkésztetten s anélkül, hogy az időpontot betartotta volna. Mar azért is csak keveset hittem az elfoglaltságában, mert a leveimet, ha arra kértem, hogy vigye a postára, hetekig a zsebében hordozta.

— Az a legrosszabb, mormolta, mialatt melletem haladt, az a legrosszabb, hogy az ember dolgozik, és mégsem érti meg senki. Épenséggel senki!

II.

Kezdem eljárogatni Volcsaninovékhoz. Rendesen a terrasz fokán ültem; kintzött az

égedetlenség önmagammal, sajnáltam, az életemet, amely oly gyorsan és minden érdekesség nélkül telt el és egyre arra gondoltam, milyen jó volna kitépni a keblemből a szívemet, amely oly nehéz zé lett. Ezalatt a terraszon beszélgettek, hallatszott a ruhák subogása, egy könyvben is lapoztak. Nemsokára megszoktam, hogy Lydia nappal betegeket fogad, könyveket csitogat és gyakran hajadontól, ernyő alatt megy a faluba. Esténként hangosan beszélt s sjeimsivóró az iskolákról. Ez a karosú, szép, mindig komoly leány a kissiny, finom megszűsi szájjal, mindenkor, ha üzleti dologról folyt a szó, szárazan szólt hozzám:

— Ez önt nem érdekli.

Ellenszenves voltam neki. Ki nem állhatott, mert tájképfestő voltam, a képeimen nem a nép nyomorát ábrázoltam és úgy gondolta, hogy nekem közömbös az, amiben ő olyan erősen hitt. Eszembe jutott, hogy egyszer, amikor a Bajka partján kocszítam, találkoztam egy burját leánnyal, aki kékgingben s gatyában, nyereg nélkül ült meg a lovat. Megkérdeztem tőle, eladná-e nekem a paripáját. Mialatt alkudoztunk, megvetéssel nézte az én európai arkomat s kalapomat; abban a pillanatban már nem volt több kedve hozzá, hogy velem beszéljen, fűtyentet egyet és elvágtatott.

Folytatjuk.

Egy okos fej

elsajátítja azon vívmányokat, melyekkel a tápszermélt a háziasszonyt megajándékozta.

Dr. Oetker sütőpora a 2. f. élesztő pótlásul szolgál, mellyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker puding a 2 f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, nagyszerű és olcsó utóeledelt nyújt.

Dr. Oetker vanillincukra a 12 f. csokoládé, tea, puding, tej, mártás és crème vanillizálására szolgál és teljesen pótolja a drága vanília esővet. Egy csomag tartalma 2—3 jó vanília-csönek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden csomagon. Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogériában. Vények ingyenes.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

Lapkihordó asszonyok felvételnek a kiadóhivatalban. Darabos-u. 7.

Alapított 1901-ben.

Horovitz Zsigmond

két szedőgép és villamos erőre berendezett

könyv- és műnyomdája

DEBRECZEN, Darabos-u. 7.

Telefon 412.

Telefon 412.

Készít a legrövidebb idő alatt és legjutányosabb árban mindenféle nyomtatványt.

NEVJEGYEK, Eljegyzési, Esketési és Bál meghívók olismert legjutányosabb árban.

A „DEBRECZEN”

politikai napilap kiadóhivatala.

Telefon interurban 412.

Walla József

Czementáru-gyár Részvénytársaság.

Mozaiklap-, műkö-
és cementáru gyár

Beton, vasbeton és burkoló
építési vállalat

Iroda kizárólag:

BUDAPEST, VII. Gizella-ut 3.

Alapított 1878. évben.

TELEFON 59-90.
és 141-69.

Gutmann Testvérek

köszénbányái

Budapest, V. Béla-utca 6. sz.

Interurbán telefon: 33.

Elsőrendű porosz darab, kocka és dió-
szén, szoba és konyhafűtésre.

Ostrau-dombraui darab, kocka, dió
és aknaszen.

Ostrau mosott, gép- és kazánfűtési cé-
lokra, finom és durvaszemű kovácszen.

Drenkovai szén, ipari célokra, saját gő-
zösdínkkel szállítva.

Ostrau-dombraui pirszen, öntöde és
szívógázmotor célokra.

Ostrau-légszuszpirszen, szobafűtésre

Ostraui-köszénbányák, 3 kilogramos
darabokban, lokomobil és stabil gépek
fűtéséhez.

Minden vasat- és hajóállomásra szállítva.

Eladó

olcsó földbirtok

Nagyváradtól (Bihar-megye) 20 kilo-
méter távolságra (Féix-fürdő mellett) Nagy-
váradtól műút vezet keresztül a birtokon,
vasúti megállóhely a tanya kapuja előtt, ösz-
mosen 563 kis hold (1000 □-os)
anyával együtt, ideálisan szép nyara-
khegy, ebből 450 hold kitűnő szántó-
föld, a többi legelő. Az átvételhez
csak 28-30 ezer korona készpénz
munkások, a többi eladó előnyös felté-
telek mellett kölcsönképen juttatja a vevő
rendelkezésére. Bővebb felvilágosítást nyújt

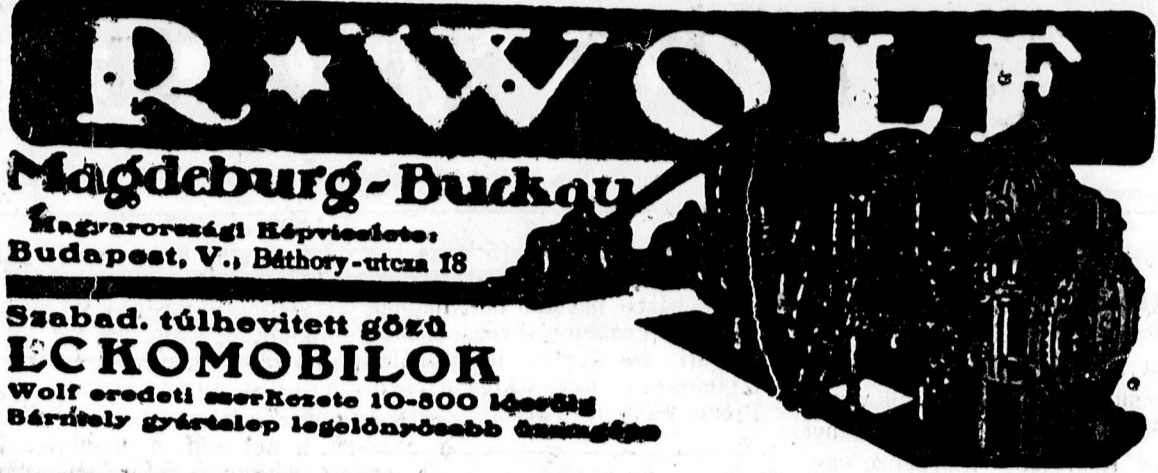
Bányai András építőmester
Békéscsaba, Andrásy-utca 6. sz. alatt.

Világtalálmány !!

Legalább 10 ezer korona évi kereset
4-5000 korona tökével

Egy új világtalálmány terjesztéséhez,
amely minden faluban, kisvárosban, nagy-
városban, kávéház, vendéglő, für-
dőtelepek, iskolák és salonok
örömmel vásárolnak.

Hajdu-megyében vezérképviselőt keresünk!
Szakképzettség absolute nem szükséges!
Ajánlatokat Világtalálmány jellegére
a lap kiadóhivatalába kérünk. Csak olyan-
ok irjanak, akiknek a fenti tőkétük
megvan! A képviseletet esetleg több
megyére is átadjuk megfelelő tökével
rendelkezőnek. **Kereskedő, hiva-
talmak, magánzó, vagy bárki vál-
lalhatja a képviseletet.**

RAWOLF

Magdeburg-Buckau

Magyarországi Képviselete:
Budapest, V., Báthory-utca 18

Szabad, túlhevített gőzű
LOKOMOBILOK
Wolf eredeti szerkezete 10-500 lóerőig
Bárátly gyártalep legelőnyösebb üzemeltetésre

Eladó

úri lak és üres telek.

Egy szép uri lak, gyönyörű parkkal és
beültetett szőlővel, továbbá egy kisebb
lakház, nagyobb terjedelmű szőlővel és
egy beépítésre kiválóan alkalmas szőlő-
épület eladó a Vénkertben. Bővebb
felvilágosítás a kiadóhivatalban.

Szliács aczélfürdő.

Felső-Magyarország.

Egvedől ismert szénsavdus vasforrás Legtöbb
vasat tartalmazó ivóforrás beisó használatra.
Idény május hó 15-től szeptember hó 31-ig.
Felfülmulhatatlan verszegenyiség, sapkor, női
bajok, háterinc és idegbajok, bénulás ellen,
átszenvedett betegség és erős munkásság
után. Mint fürdőorvos Dr. Nádasy István hiv.
fürdőorvos működik. Utazás Becséből 9 óra,
északról Oderbergen át 5 óra, délről Budaó
pesten át szintén 5 óra. Szliácsra vonatkozó
falragaszok minden nagyobb vasúti állomáso-
ki vannak függesztve. Kimerítő felvilágosítás
és prospektusi, utazás valamint lakás árked.
vezményről az elő- és utóidényben sib. ad a
Fürdőigazgatóság, Szliács (Zólyom-megye)

A magy. kir. földművelés-
ügyi minisztérium megbí-
zasából az állami szőlő-
telep által kipróbált

Kochillin

szőlőmoly- és gyümölcs-
féregirtó anyag.

**bizonyult a legjobbnak az ed-
dig ismert összes anyagok
között.** A szőlő virágzása idején egy-
szeri használat után minden pete, hernyó
lepke és báb elpusztul. A szőlőmoly és
gyümölcsféreg ellen a legelőnyösebb és
leghatékonyabb anyag. **Ára klg.-ként
4 korona.** Minden kilogram 25 liter
vízben feloldandó, ekkora mennyiség
400 négyzetméter szőlő bepermetezésére
elegendő. Ha a fűrtökeibőlgrébe már-
toztattuk vagy az anyaggal ecseteljük:
ugy két kilogramm egy katasztrá is hold
szőlőre elegendő. Hatása elmaradhatatlan
gyümölcsre, emberre ártalmatlan. Meg-
rendelhető az ár előzetes beküldése
vagy utánvétel mellett a **Tóth-féle
Kochillin szőlőmoly- és gyü-
mölcsféregirtó-anyaggyár** köz-
ponti irodájában, **Budapest, VI.,
Eötvös-utca 14.**

Részletes használati utasítás minden
esetben; számtalan elismerő levele
tartalmazó prospektussal díjmentesen
zolgáltatunk. **Viszontelárusítókat keresüku**

GYÜMÖLCS SZÁLLÍTÓ KOSARAT

minden kivitelben és mennyiségben
legelőnyösebben szállít az

Országos Központi Hitelszövetkezet

kötelékébe tartozó ipari és háziipari szövetkezetek

Beszerező és Értékesítő Központja

Budapest, VIII. József-körut 36.

Szétküldési telepek:

Kecskemét, Szépfalu, Zenta.

Az ORIENT szálloda

BUDAPEST,

VII., Ráókeczy-ut 42. szám.

teljesen újonnan berendezett 85 szobával a
város központjában. Villanyos világítás, figyei-
mes kiszolgálás. Szobák 3 koronától feljebb.

Kávéház a házban.

Szíves pártfogást kér a tulajdo

Vezető: **Schloethaur Ferenc.**

CSÁSZÁRFÜRDŐ.

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irla-
mas-császár tulajdona. Elsőrangú kénos hővízű
gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő,
kényelmesebb iszapfürdők, iszap borogatások, uszo-
dák, külön hölgyek és urak részére. Török-
kő- és márványfürdők; hőleg-, szénsavas- és
villamos vizfürdők. — A fürdő kitűnő ered.
mennyé használatnak főleg csúszóbántalmak-
nál és idegbajok ellen. — Ivó-kúra a légző-
szervek hurutos esetében s altesti pangásoknál
200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelé-
juttányos árak. — Gyógy- és zenedi nincs
Prospektust ingyen és bérmentve küld.

az Igazgatóság.

**Betonkészítők és vállalkozók
figyelmébe!**

Kotrógépen nyert

Sajókavicsot

és Sajóhomokot

bármely mennyiségben legjutányosabban
szállít

**Kavics és Homok termelési és
értékesítő vállalat Miskolcson.**

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden szó egyszeri beiktatása **5 fillér**.
Vastagabb betűvel 10 (tíz) fillér

Apró hirdetés előre fizetendő. Vidék-ról apró hirdetés díja levélgépekben is belüldhető

Levélbeli tudakozódásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell beküldeni. — Postán beküldött hirdetésekre vonatkozólag a utalvány-szelvény száma kérietik.

Levelezés.

Nősülne csinos barna 27 éves keresztény felsőkereskedelmi iskolát járt vendéglős gyönyörű fekvésű fürdő helyen, nőül venné azon 16—24 éves szép uri leányt kinek K 10,000 készpénze van. Fényképpel ellátott levelet: „Mintaférfi“ jelige alatt Miskolczi főpostára kérek.

Keresek református becsületes tisztességes háziasszonyt 18—26 éves hajadon vagy özvegyet nagyobb összeggel. Budapestén 3 éve villanyfelszerelési vállalatot van, adósságom sincs, ajánlatok: Budapest, VIII. Népszínház u. 22 Papp.

Cserébe adnám 15 éves kereskedelmista leányomat tisztességes házba hasonló fiú, illetőleg leányért. Családom nyelve német. Polgári, és felsőbb leányiskola, főgimnázium, főreáliskola helyben Breuer Róbert. Lőcse.

Elsőrendű huspiaczczaal rendelkező nagy vidéki városban legmodernebben teljesen berendezett **szalámigyar**. villamos és gázerőre hűtőkészülékkel, az üzemhez szükséges gépekkel és berendezésekkel gyár épülettel együtt eladó, esetleg berbeadandó. Szíves ajánlatok „Előnyös“ jelige alatt a lap kiadóhivatalába kéretnek.

Makulatura papiros kis és nagy mennyiségben olcsón kapható — Darabos-u. 7. Telefon 412.

Hatvan-utca 6. sz. alatt két utca bitorozott szoba esetleg külön-külön is juányos ártan azonnal kiadó.

TELJES ELLÁTAST keresek, külön-szobával, komolyabb korban levő barátnóm részére, lehetőleg idősebb nőnél, kinek háztartásban segédkezne. Igény: kről később, ezuttal csupán ajánlatot kérek: „Barátnő“ címmel, kiad ba.

Tenke Biharmegye. Legolcsóbb és leghathatásosabb vasas fürdők egyike, a nőbetegségek és vérszegénységből eredő bajok gyógyítására. — Prospektust készséggel küld a fürdő-igazgatóság.

Egy vasüst, ipari célra alkalmas, eladó. Bővebbet Darabos utca 7. szám.

Allandóan

mellékkeresetként i

sok pénzt

kereshet

ha címét foglalkozása megjelölésével **Budapest, 55-ös postahivatalba „Universium“** jeligére beküldi. — Nem ügynökség.

Kiadó nyári lakás. 2 szoba, veranda, és mellékhelyiségekkel a Vénkertben kiadó. Bővebbet a kiadóban.

Előre haladott időny miatt

következő cikkeink árait jelentékenyen leszállítottuk.

Szép szintartó cretonok mtr. ára	46 fill.
„ mosódelin „	38 „
Szép egyszínű és mintázott finom ruhavásznak „	54 „
Ezernél több remek divatos mintázott mosógrenadin	86 „
Ezernél több remek divatos mintázott gyapjudelín	86 „
Legjobb minőségű selyem fényű batistok	54 „
Egész finom ruha és bluse szefirek	50 „
120 cm. széles finom szép sima lüszterek	156 „

Bosznay J. és Társa

szőnyeg, vászon és női divatruháza.
Debreczen, Kossuth-utca 2. sz.

Árverési hirdetmény

A néhai Simonffy János hagyatékához leltározott **ezüst-neműek és házi butorokból** álló ingóságok **folyó évi augusztus hó 4-én délután 3 órakor** Széchenyi-utca 56 sz. alatt nyilvános árverésen elfognak adatni.

Debreczen, 1913. július 31.

Barcsay István
leltárbiztos.

2409 v. k. szám. — 1913.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni királyi jbiróságnak 1913 V. 1988/1 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Lippe és Heilbronner részére debreczeni lakostól 94 kor. 80 fill. tőke, ennek 1912 év július hó 5 napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 42 kor 76 fill. perköltség erej ig 1913 évi április hó 10 én bíróság lefoglalt és 1500 koronára becsült betoncső ingó-ágok **1913 évi augusztus hó 12-én d. o. 9 orakor** kezdetét veendő és Debreczeuben Hatvan-utca 10. sz. alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni. Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1913, évi július hó 15-én.
Oláh Géza,

Legjobb szépitőszert! Hölgyek részére nélkülözhetetlen!
Óvakodjunk az utánzatoktól! Törv. védve.

Ceodás, gyors és biztos hatása.

A NŐI SZÉPSÉG

elérésére tökéletesítésére és föntartására legkitünőbb és legbiztosabb a vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan, minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszerekkereskedésben kapható **Földes-féle**

MARGIT CRÉME SZAPPAN.

Ezen világhírű arckenőcs eltávoit szeplőt, májfoltot, pattanást, mi eszert és más minden bőrbajt, sőt ráncokat, himlő helyeket is, az arcot fehérré, simává és üdőbbé varázsolja. **Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 kor. Margit hölgypor (3 féle színben) 1-20 kor. Margit szappan 70 f. Margit fogpép (Zahnpasta) 1. korona, Margit arcvíz 1 korona.** Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FOLDES KELEMEN gyógyszerész, ARAD.

Főraktár Debreczenben: Balázs Ödön, Jóna és Jóna drog. Kubek Sándor, Mihalovics Jenő, Mautner Alfréd, Tóth Béla, Barócz Zsigmond [Hajduszentmihály] Ercsey György gyógyszerész Hajduböszörmény.

Harsfalva

gyógyfürdő

klimatikus gyógyhely.

Vasuti állomás, posta és távirda. 230 méter. magasságban fekszik a tenger színe felett. **Fürdőidény május 1-től szeptember 30-ig.** Gyönyörű fekvés, ózondus hársfa- és fenyőerdők. Kényelmes és olcsó ellátás, modern berendezés, hidegvíz gyógyintezet, sós és fenyő beléggzőtermek (Inhalatorium,) savanyuvizes és vasas ásványvíz-fürdők, orvosi felügyelet alatt álló kitünő vendéglők **Gyógyvize kitünő hatásu** tüdőbajok, malária (moesárláz), gégehörg- és tüdőhurut, máj- és lépdegánatok, hólyaghurut specifcus a görvélyes csont báutalmaknál. Mindentéle idegbántalmak, fejfájás, migraine, histeria, szédülés, nehéz légzés, hipocondria, vérbajok, köszvény, görvély, bujakór, delirium trem. potat. Női bajok, sápkór, havi zavaroknál Részletesebb felvilágosítással szolgál:

a fürdőigazgatóság Harsfalva (Bereg-m.)

„Riska“ állatvédőpor

az egyetlen gyógy- és óvszer száj- és körömfájás sertésvész és barmfivész ellen. A m. kir. földm. miniszter által rend. engedélyezett.

Ára eredeti dobozban 3 kor.

Főelárusító **Meller és Tsa**
Budapest, Károly-körut 10. sz.

